

SETMANARI AUTONOMISTA D'ESQUERRES

Redacció i Administració: Canovelles, 6

INFORMACIONS DE LA COMARCA**GRANOLLERS****Hem de matar el caciquisme!**

Aqueixa és sempre l'exclamació que amb més sinceritat surt de's llavis dels polítics novells i, a més d'aqueixos polítics sincers que comencen, també parlen de *matar el caciquisme* tots els polítics que en són i en fan de l'ofici, tantost han perdut la confiança de les autoritats de la província i han d'esperar que es reconegui pel poble la raó i la justícia de les causes per ells defensades.

Això vol dir que del caciquisme tots en parlem malament, quan el qui caciqueja és el nostre enemic; mentre que quan governem nosaltres, o els nostres amics, per res ens volem ficar en si es caciqueja o si es governa amb justícia.

Realment, el cacic és sempre l'home representatiu del partit que està en front d'aquell en el qual militem. I per a ell, i per a tots els qui l'emparen, són sempre els impropis i les paraules mal sonants. Més, si bé tot quant acabem de dir són veritats que tots hem de reconèixer, tots els homes que han manat i manen — llevat de raríssimes excepcions — s'han sentit en son interior algunes cosetes d'aquell *rau rau* tant que amoïna al cacic. En una paraula: el microbi productor de la malura caciquista, entra en l'organisme de l'home i comença a desenvolupar-se i créixer, des del mateix instant en que l'home és revestit d'una autoritat, per molt minsa que sigui. Però, així i tot, *hi ha cacics i cacics*; n'hi ha «amb mida», i també d'aquells altres que tot ho avassallen sense la més remota noció dels deures d'uns ni dels drets dels altres.

El cas més monstruós d'aqueix caciquisme sense fre ens el dona la resolució arrencada al Ministre de la Governació pels homes de la *Lliga*, i que ha portat com a conseqüència la modificació de la Comissió Permanent de l'Ajuntament de nostra ciutat, amb la destitució del conseller i segon Tinent d'Alcalde En Manuel Pagès, i el nomenament dels senyors Prades (R.) i Gibert (M.); tots dos, com l'Alcalde, forasters.

De la capacitat política i administrativa, així com de les qualitats oratòries i altres condicions que adornen els nous tinents d'Alcalde, ja ens en ocuparem amb tota mena de detalls. Volem que tothom sàpiga els *motius* que han

tingut els senyors Prades i Gibert per a *sacri-ficar-se pel bé de la ciutat*; i estem segurs, seguríssims, que quan Granollers conegui les teories que desenvoluparan aquests senyors en el Consistori, o les entremaliadures que faran o intentaran fer per a defensar-se d'això que els correspondria pagar si l'Emprèstit es posés en vigor, tots els granollerins, amb una unanimitat de molt temps esperada, aplaudiran l'obra personal d'aquests nous valors que suara es destapen.

Però, senyors, ens apartavem del tema i és convenient tornar hi. Ço que per obra i gràcia de don Jaume de Riba i d'Espanya (abans Santiago) ha fet el Govern amb l'Ajuntament de Granollers, no té precedents. Aquest Ministeri, que no vol ésser dictador; aquests Ajuntaments constituïts de manera automàtica a fi de que representessin tots els sectors dels pobles, mentre i tant venien les eleccions i portessin als escons consistorials els qui de debò representessin la voluntat dels ciutadans, són igual que els de l'altra Dictadura: no mereixen cap consideració i són trets i canviats sols i únicament perquè el *senyor* així ho vol.

Abans d'ahir, divendres, l'Ajuntament, reunit en sessió extraordinària, destituí del seu càrrec el "revisor" especial, Emili Rossell i Montané (el de les plaques), que fou nomenat per l'Alcalde, senyor Rosàs, perquè furgués en els comptes d'administracions municipals passades i fassis mesos que hi furgava inútilment.

Perquè la separació del senyor Pagès de la Comissió Permanent de l'Ajuntament, sols respon a una venjança caciquista

¿Què feia el senyor Pagès a l'Ajuntament? Fiscalitzar l'obra que suara portava a terme el Municipi, apoiar tot quant era en bé de la ciutat, ho i ajudant a que es fes llum en tot quant es referia a actuacions passades, i molt particularment de les compreses entre els anys 1923 i 1929. Nosaltres no sabem, malgrat i que el senyor Gibert va dir que «alguna cosa devia haver fet», que el senyor Pagès s'hagi oposat a res ni a cap millora per a la ciutat; nosaltres esperem que ens diguin quins motius han alegat els nous caciquets de Granollers per a portar a l'ànim del senyor Governador la necessitat d'aital destitució. Voldríem que el senyor Rosàs, el senyor de Riba i tots els senyors que han intervingut en aquest assumpte, es justificuessin; que tinguessin la gallardia de demostrar públicament que el senyor Pagès havia d'ésser tret del Consistori. I voldríem que així ho fessin, perquè estem segurs que no podrien alegar cap raó sino aquella que sempre te a punt el prototípu del cacic: «perquè aquesta és la meua voluntat», «perquè així ho vui jo», «perquè sóc l'amo i vui manar» I amb aquestes raons, estem segurs que tots els homes d'esperit liberal hi hauríem d'estar conformes (?); fins i tot els liberals d'en Romanones.

Però no ens trenquem el cap. Els polítics d'ofici que com don Jaume de Riba (abans Santiago) podien escriure a «La Veu de Catalunya» del dia 24 de maig de 1924 el que ja copiarem en l'edició del 20 de juliol de LLUITA, és que coneixen bé totes les armes que han d'esgrimir el cacic. I com que ell és avui el cacic màxim d'aqueixes terres, es proposa aconseguir-ho tot del Govern Civil. No obstant, podria succeir que s'equivoqués; perquè ell, tot i ésser tan intel·ligent, és fet i pastat per a presidir reunions de concellers que després de cinc sessions, amb totes les millors valors ciutadanes, resulta que passa el que va passar abans d'ahir.

Granollerí

El conseller senyor Aymerich, delegat de l'Escorxador, amb les normes per ell portades a la pràctica en el pes de bestiar mort es gaudeix de 680'42 pessetes mensuals.

La seva desaprensió fa que a espalles del càrrec, pugui tenir un sou molt més gros que el de l'Alcalde.

Ja era hora!

Tot Granollers ja sap que en el Ple consistorial celebrat el passat divendres va acordar-se que cessés immediatament en el seu càrrec de Revisor d'actuacions de l'anterior Ajuntament, N'Emili Rosell i Montané.

Ja era hora! Ja era hora, perquè la ciutat no podia consentir per més temps que un incapacitat i un desaprensiu, a qui no adornava cap altra condició que la de posseir una espessíssima epidermis, seguís xuclant els diners de la caixa comunal per no fer altra cosa, com bon escuder d'en Riba, que enverinar totes les qüestions polítiques de la localitat. I diem polítiques, perquè d'assumptes oficials tenim la completa seguretat que no n'ha aclarit cap; i no ho ha fet perquè en Rosell és un mal intencionat, encara que tota la vida passarà les beceroles. Es qüestió de caps; què hi farem!...

No volem ni tan sols acusar els consellers que votaren la continuació d'en Rosell en el seu càrrec. A alguns volem creure'ls de bona fe; emperò no podem sotstreure'ns a significar la nostra sorpresa en veure l'actitud del senyor Rosàs, home a qui la seva situació econòmica li permetria defugir aquest servilisme a les intrigues personalistes d'aquest cacic provincial de 5ª categoria, que si, aprofitant el moment passional esclatat—com a tot arreu—en caure la Dictadura, hagués volgut ésser únicament Alcalde de la ciutat, posant a contribució el seu esforç personal, hauria pogut ésser un mig ídol.

En veure que homes de la seva condició anul·len tota possible actuació, posant-se al servei de qui no té altra missió que la d'aprofitar-se de tots els moments propicis per a imposar una política de negociació a nostra ciutat, ens fa pena i ens indigna, perquè, vaja, l'Alcalde havia de saber qui és En Rosell, i si de moment va fiar-se del personatge que En Riba va facturar-li, després va tenir mil ocasions per a constatar la seva ineptitud, aquella ineptitud que no li produïa altra cosa que pensades embrolladores i ridícules. O, sinó, diguin quin assumpte ha començat o tocat que l'hagi pogut acabar trobant-hi un càrrec concret a formular o una solució que dignament es pogués aconsellar? Cap.

En Rosell ha nascut per ésser tal com és. Mam, ... i nona Passejar el garbo; escollir per amistats el més *selecte* dels pobles; enredar el que no ho estigui; actuar *desinteressadament* en assumptes com el de les plaques i dels segells de la festa major; escoltar-se'n unes quantes de groixudes amb tota resignació... i cap un altre «rancho» d'En Riba.

El seu cas a Granollers s'havia d'acabar ràpidament i divendres va acabar-se. El poble va segellar l'acord municipal amb sorolloses manifestacions de satisfacció.

Comenci a rumiar el senyor Rosàs i decideixi's amb tota llestesa a fer el pensament que en casos així fan els homes que senten l'orgull de la seva dignitat.

X.

Contribuent

Quan se't presentí al cobrament l'impost d'inquilinat, recorda't que En Ramon Montañà assessor honorari de l'Alcaldia, paga 8'46 pessetes l'any. Es dir, DUES PESSETES AMB ONZE CÈNTIMS I MIG CADA TRIMESTRE.

Un article per a 'Inquietud'

Sr. Director de LLUITA:

Molt senyor meu: L'article que us envio estava destinat a les mateixes planes de «Inquietud», atenent-me a una noteta que publicaren, em sembla en el número segon. L'article s'ha rebutjat i ja no tenia cap interès de publicar-lo enlloc més. Avui pensant altrament, em dirigeixo a vós, demanant-vos la publicació de l'article en el setmanari que dirigiu. En aquest cas us agrairé feu constar que aquest article no és portaveu de cap sector, sinó *meu* i de ningú més.

Jo crec, diferent de molts, que es pot ésser àdhuc anarquista i pensar molt altrament que la majoria dels liberals. Aquí, el que no és blanc, ha d'ésser negre forçosament. Què hi farem!

Tal volta «Inquietud» digui que no publicà l'article, per a fer-me un bé a mí. (N'hi han tants que em volen bé!)

«Inquietud», en no publicar-lo, ha demostrat tenir una tàctica i un sentit pràctic deplorables i d'un provincianisme exemplar. «Datum» no és res, pel qui no ho és. I no cal fer reunions generals per treure'n conclusions...

En fi, no us vull molestar més. Suposant donareu cabuda al meu article, agrait us saluda,

FRANCESC SERRA

Les patums sublïms d'«Inquietud»

Un entrefilet d'«Inquietud» venia a dir que publicarien tots els treballs que estessin fets amb dignitat i noblesa malgrat no estessin d'acord amb el pensament de la Redacció. No sé ben bé si amb mí hi estaran d'acord; ara, que puc assegurar que, en escriure aquestes ratlles, m'inspira el més alt sentit de noblesa i dignitat. Això vol dir que encara que els energúmens de la Redacció tiressin al cove aquest article, em donaria àdhuc per ben pagat de poder-los jutjar sense eufemismes, enc que fos «de tú a tú».

Quan a Granollers es llençà l'idea de que uns quants liberals (?) volien fer «Inquietud», vaig arrufar el nas. En les circumstàncies que sortia i veure els noms, verges i rosats, de la Redacció, vaig creure que si *per desgràcia* tingués èxit la publicació, fora el caos de la intolerància i de l'intriga. Fixeu-vos si en deuen portar d'agulles de fer mitja clavades a la llengua per occir al primer que els caigui de mal ull, quan tots els *inquiets* han pagat vint pessetes per escriure!...

No fa pas molt temps escrivia a un amic aquestes paraules: «Em sento intensament esquerrista, i, us ho creureu?, la gent que em fa més fàstic i m'ha fet passar més males estones, són gent precisament d'esquerra.» Aquests mots, dits amb un despit evident, llavors—i no fa pas gaire temps—no m'hauria atrevit a dir-los públicament per temor a ferir persones que no han tingut cap mirament a molestar-me a mí. Ara els dic perquè, més que una opinió personal, són el concepte col·lectiu de gent que em mereixen tota la meua admiració i estima

La gent d'esquerra d'aquí, vindrà dia que farà un pet com un aglà. Per pujar a coll i bé d'un altre són capaços de cometre totes les turpituds imaginables. I ho dic sincera-

ment, amb una pena infinita. Però, tornant a «Inquietud»...

«Inquietud» mancava a Granollers, perquè mancava el *Centre Catòlic* de l'esquerra. A l'esquerra hi és necessari el clorotisme intel·lectual d'un «amic», com a la dreta hi són necessaris tots els que tenen botiga.

L'egolatria dels homes d'«Inquietud» i el dilettantisme catòlic, que semblen aparentment antitètics, podrien anar perfectament de bracet.

Si un dia s'organitzés una lluita greco-romana entre els *inquiets* i tot el clergat de Granollers, treurien espurnes de foc, com si fossin pedernals i fosforescències d'artifici, com uns perfectes pirotècnics. Pirotècnia al cap i a la fi és ço que fan tots.

Jo crec que l'Escobar, en lloc de la dida de la capçalera que aguanta la *bola*, hi hauria hagut de dibuixar un home lligat de peus i mans i uns quants fent-li la punyeta perquè cridi *Visca la llibertat!*

A «Inquietud» només hi manca aquella feminista d'envelat de festa major, que es pessiga les galtes de pa de pessic per a ruboritzar-se. Aquesta gentil *transformista* faria un paperàs entre la gent d'«Inquietud». Si li prepararessin el terreny — que podrien molt bé *fer-la cantar* dient mal de les *Severines* de tercera o quarta categoria o de qualsevol lliga esperantista de llogarret—llavors quedaria un conjunt ben harmònic.

«Inquietud»: provincianisme, decorat de pastorets i llum de claraboia.

«Inquietud»: Editors, editors, més editors .. i dos col·laboradors.

«Inquietud»: Dictadorets, petuïància i aigua calenta.

«Inquietud»: La *santa cena* laica amb el seu «Judes» i tot.

Si «Inquietud» fos eclèctica, veritablement eclèctica, m'atreviria a publicar-hi unes consideracions a l'entorn d'uns quants homes de significació cultural o artística, començant per l'*evangelista* Valeri Mas. Però a Granollers parlar clar és impossible i l'Amador Garrell és massa *murri* per deixar-ho fer des de «La Gralla».

FRANCESC SERRA

Una reunió

Dijous passat en el Centre Comercial es reuniren un nombrós grup de veïns de nostra ciutat per a fer pública protesta de l'injustícia comesa destituïnt del càrrec de segon tinent d'alcalde al senyor Manuel Pagés.

Els reunits aprovaren amb gran entusiasme la seva valenta actuació, considerant-la molt encertada i pròfita per la ciutat, a l'ensens que condemnaren una disposició tan arbitrària que sols podia ésser obra d'un caciquisme retrògrade, impropï d'un temps d'ideologia i llibertat.

Per aclamació s'acordà nomenar una comissió per a organitzar un acte públic d'adhesió a la seva brillant actuació des de la segona tenència d'alcaldia, que fins fa pocs dies ha vingut desempenyant a satisfacció de tota la ciutat.

Investides

—El canvi de la Permanent, acte del més refinat caciquisme, ens porta la conseqüència de que don Santiago de Riba—pare de la criatura—creu que nostra ciutat ha d'ésser regida per forasters.

I si per mostra bastava un Rosàs, ens ha facturat un Prades i un Gibert, mantenint en el lloc l'únic granollerí autèntic — En Boix — però representant del *tirà*.

Per alguna cosa el Diputat de R. O. s'ha passat a l'enemic.

¡Viva España! ¡Viva el Rey!... ¡ Viva la bandarrería política!

—Al Místic de Loyola li roda el cap. Sort que el Revisor, que sempre toca campanes, el torna a la realitat a força de papers ridículs.

—El Noi de Tona és l'home del dia. Després de l'èxit clamorós alcançat en el míting romanonista, no sabem si podrà resistir-se a presentar candidat en les properes eleccions.

Ja ho diu ell: «Si jo i en Torras volem, en Romanones diputat per Granollers».

Quin honor per a la família!

—Hom diu que l'Àymerich, en la primera sessió del Ple demanarà a l'Alcalde la Delegació dels serveis d'Hisenda, car la seva capacitat econòmica s'ha ben demostrat en *allò* de l'Escorxador.

Ara sí que es veu que «aspira» alguna cosa.

—Hom ens assegura que l'ateu «Clar-i-net», instrument de tot polític que li hagi ensenyat un duro en peça, s'ha convertit, mercès a les prèdiques del Pare Aubanell.

El seu padrí, l'Alcalde de Granollers, ja li volia donar un empleu.

Amb veu tremolosa va proposar-lo per a auxiliar de la Junta del Cens.

¡Que n'és de generós, el senyor Rosàs, amb els diners de la Pubilla!

—Elements directius d'un important centre polític de la ciutat tenen el propòsit de nomenar soci d'honor al secretari particular de l'Alcalde.

No hi ha cap necessitat de comprometre el bon nom de la societat; el sagristanet Pineda els agrairà millor que no commemorin el 13 de Juliol.

—No volem parlar de que la Junta de La Unió tingués la pensada d'impedir el trànsit en el carrer de Pi i Margall durant els dies de la Festa Major, perquè no diguin que anem contra els interessos de la casa.

Emperò, en moment oportú i *de cara al poble*, explicarem les conxorxes d'elements de la Junta amb els carlins i la descarada cooperació a l'obra de l'actual Dictadura, que fa set mesos ha de retornar Espanya a la normalitat constitucional.

—Hom diu que la Junta de protecció a l'infància ha presentat una denúncia a l'autoritat competent contra el Noi de Tona per tolerar que el míting romanonista hi actuessin «menors» d'edat, quins nens—diu el document— se sentaren a la taula de la Presidència. Per a més detalls, diu que tots portaven d'aquells corbatins amb tirador de goma.

Ens varen dir que a algun d'ells li havia escapat el... i s'havia mullat els pantalons: més, no ens creiem que fos per causa de la seva joventut precisament.

—Hom diu que els senyors Aubanell i Riera, president i secretari del Centre Gremial, han sol·licitat el càrrec de Fiscal Municipal que s'ha de nomenar dintre de pocs dies.

Les seves humils persones no podien capir per quin motiu s'els obligava a demanar aital càrrec, essent necessari que el senyor Montaña, dictador local, amb una posse de domador, els exposés que, tota vegada que ells són els representants de les balances de la ciutat, per a tranquil·litat dels seus socis havien de disposar també de l'espasa de la justícia.

Enfront d'una raó de tan pes, quedaren de moment convençuts i disposats al sacrifici.

Revisat per la censura governativa

Prou comèdia!

En Jaume de Riba (abans Santiago) elevat a la Vicepresidència de la Diputació mercès a una disposició de la segona Dictadura que patim, s'està prodigant de la manera més ridícula. Es ahir a Madrid on l'innominat polític es fa entreviuar per un redactor de l'Agència Mencheta i recentment fa unes declaracions en un diari de Barcelona que de tant innocents fan riure tots quants coneixen d'aprop la vida política de l'«Advocat i Conseller de la Mancomunitat» com s'anunciava per a caçar pagesos.

En referir se a l'actuació dels seus ex-compagnys de Diputació en la primera Dictadura, diu que malgastaven els diners en daurats i pintures, al contrari d'avui, que es fa cultura, obra de més durada i profitosa.

Nosaltres, fastiguejats d'ambdues Dictadures, diríem al senyor de Riba i España que actualment el que es fa és un *derroche* de benzina i de galons, i que en respecte al passat, no compremem com no s'exigeixen responsabilitats per l'establiment de la Universitat Industrial; per la recaptació de les contribucions i cèdules; per l'establiment del servei de Pompes Fúnebres i de la Caixa d'Estalvis i per l'arranjament de la xarxa de carreteres de la província, car ja és hora de veure a la barra els qui *usurparen* el càrrec de Diputat Provincial. Emperò també ho és, d'arribada, per a

acabar amb tanta farsa i portar a la vindicta pública als que per un plat de llenties, han fet renúncia d'ideals pregonats a so de bombo i platets i s'han soltats al jou de l'ominós poder central en auto de fè d'arrelat monarquisme, en moments en que arreu d'Espanya es colitza ja sols com a mercaderia avariada.

X.

Les concepcions polítiques del senyor de Riba i d'Espanya

Copiem del setmanari *L'Opinió*:

«Entre les persones que la Dictadura del general Berenguer ha permès dedicar-se a l'úsdefruit dels automòbils oficials trobem el soci de la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, senyor de Riba molt conegut a Granollers perquè en l'anunci del seu despatx es llegia «Advocat i Conseller de la Mancomunitat de Catalunya», segons asseguraven ànimes caritatives d'aquelles que no s'estan de res. Doncs bé, el senyor de Riba s'escau a ésser Vicepresident de la Diputació de Barcelona per obra i gràcia de Don Alfons XIII, signant del R. D. constitutiu d'aquelles corporacions, i com que el seu origen com a tal diputat és aliè a la voluntat popular, s'ha cregut en el deure de fer als periodistes determinades manifestacions amb motiu de la dimissió d'Albert Bartardes, diputat provincial d'origen semb'ant al del Vice-President susdit.

El senyor de Riba opina que malgrat representar el dimissionari Albert Bartardes el Col·legi d'Advocats de Barcelona, una vegada diputat s'ha de considerar completament deslligat dels que el designaren, i per tant, deu prescindir del criteri, gustós o no, que els mandants sostinguin, per la qual cosa no fent cabal de la dimissió presentada la Corporació provincial l'ha de continuar tenint com a digne membre.

Sortosament l'ideari polític del representant del Col·legi d'Advocats és distint de l'oportunisme del senyor de Riba. El republicà d'aquerra Albert Bastardes sap molt bé que un diputat, per provincial que sigui, no és un mandatari del Rei, sinó del poble, o en aquest cas dels advocats de Barcelona, i que mai no pot trencar el vincle que el lliga amb els seus representants. El senyor de Riba ja és una altra cosa. Com a membre de la Unió Monàrquica Catalanista professa la doctrina que tant els reis com els diputats actuen per dret diví i que ell mateix, orfe de representació popular, només ha d'agrair el càrrec a la Patrona de Catalunya i del Sometent, el culte a la qual motivà la creació de la Lliga Espiritual de la seva alta presidència »

Impremta Garrell : Granollers

Anís
Picarol

Demaneu-lo a tot arreu

FABRICA DE LICORS I ANISSATS
de

Francesc Ventura

Xampany "Codorniu" i Xampany "Montbuy"

Despatx
Plaça del Bestiar, núm. 24

Granollers
Telèfon 75

Fàbrica
Plaça de la Mercè, 3, 4 i 5

Pompes Fúnebres "LA VICTORIA, S. A."

Carrer de Barcelona, 30 ♦ GRANOLLERS ♦ Telèfon 267

Aquesta Empresa s'encarrega de tota classe de serveis funeraris ajustant-se a les disposicions regulades per la Llei de Sanitat
AUTOS COTXES FÚNEBRES "HISPANO" PER TRASLLAT DE RESTES MORTALS
 Gran assortit en CORONES, PENSAMENTS, CINTES, CREUS, ANGELS i demés estres funeraris

Aquesta Empresa garantitza al públic que tots els serveis que se li encarreguin, seran realitzats a preus més reduïts que en qualsevol altra funerària i amb tota rapidesa i pulcritud. **SERVEI PERMANENT**

Gran Fàbrica de Gaseoses i Sifons

CLOTET

Fàbrica

Carrer de Paludàries

Despatx

Plaça d'Àngel Guimerà

GRANOLLERS

TELÉFON 74

Tota l'aigua emprada per aquesta casa per a la fabricació dels seus acreditats productes és esterilitzada amb OZONO, el procediment científic de més eficàcia

Concessionari únic de les cases

Societat anònima DAMM   Orange Crush S. A. E.

Demaneu sempre el «Sifon Clotet» extra esterilitzat

CASA PARÍS

GRANOLLERS

La més important de Granollers en Camises, Gorres, Barrets, Corbates, Mitjons, Elàstics, Cinturons i Bisuteria
Camises Sport amb colls de dues formes
 Perfumeria de les millors marques : Venda a raig
 Vestir-se amb articles de la CASA PARÍS, és un segell de distinció
Vingui vostè a visitar les nostres vitrines

146 : Carrer del General Prim : 146